

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 444. Privilegium qualiter inter pretandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

terra. h. t. cum, quod in favorem alicujus concessum est, retorqueri non debeat, contra illum, juxta Reg. 61. de Reg. Jur. in 6. Neque huic responsioni obstat, quod Clericus uti debeat Privilegio fori & Canonis, si casus occurrerit, quia coactus uti Privilegio concessio statui clericali in genere, quem à se abdicare non potest, non cogitur uti privilegio sibi specialiter concessio. Ita Castrop. l. c. p. 7. n. 1. sed neque cogitur quis uti privilegio suo in casu, quo actus prohibitus, ideòque illicitus, per privilegium redditur licitus, uti hoc exemplo probare nititur Bonac. d. 1. q. 2. p. 4. dum prohibito tempore interdicti audire missam per privilegium speciale conceditur, non obstante illo interdicto, illam audire, hoc ipso jam utpote ad hoc obligatus præcepto Ecclesiæ, tenetur uti suo privilegio & audire missam; nam obligatio audiendi missam in hoc casu non oritur ex privilegio, sed ex præcepto Ecclesiæ, quod sublato interdicto per privilegium pergit urgere privilegiatum, ita Castrop. l. c. num. 2. secutus Suar. L. 8. de LL. c. 23. num. 9. circa finem.

Quest. 443. Utrum Privilegiatus uti possit suo Privilegio adversus pariter Privilegiatum?

1. Resp. Primò: Dum duo sunt privilegiati quò ad rem eandem, v. g. quò ad non solvendas decimas, uterque non obstante alterius privilegio uti potest suo privilegio, seu neuter derogare potest alterius privilegio derogando illi, vel illud quò ad usum impediendo, cum aliàs implicaret, duobus concedi idem privilegium exemptionis, ut patet, ita Covar. in Reg. Possessor. 2. p. §. 2. num. 4. Suar. l. c. num. 3. Castrop. l. c. p. 8. num. 1.

2. Resp. Secundò: Dum duo sunt privilegiati in re diversa & opposita, v. g. unus quoad exigendas omnes decimas totius Parochiæ, alter totaliter exemptus à solvendis decimis ejusdem Parochiæ, & non appareat, qualiter illi duo privilegiati, eorumque privilegia contraria reduci possint in concordiam, ut utrumque valeat, videndum, quodnam illorum sit antiquius, vel concessum ab altiore Prælato, illudque prævalebit, & alterum cessabit. Neque enim censendus est Princeps posterior concedens privilegium velle per illud præjudicare privilegio alterius opposito antiquiori, nisi illius expressè meminerit. Neque etiam Prælati inferior præjudicare potest privilegio concessio à Prælato Superiore. Suar. l. c. num. 5. & 6. Castrop. l. c. num. 2. Quòd si tamen Privilegium unius sit generale & alterius speciale, speciale prævalet; quia per speciem derogatur generi, per Reg. 34. de Reg. Juris. & sic habens privilegium generale, eo uti nequit contra habentem speciale in eadem materia, v. g. generaliter privilegiatus ad exigendum à quovis decimas contra specialiter exemptum à solvendis decimis, quia in generali lege solvendi decimas non comprehenduntur specialiter exempti ab iis. Rodriq. 99. Regul. Tom. I. q. 9. a. 11. Salas d. 17. S. 14. num. 74. Castrop. l. c.

Quest. 444. Privilegium qualiter interpretandum?

1. Resp. Primò: Dum verba Privilegii intentionem concedentis clarè & sufficienter expriment, opus non est interpretatione, quia hæc requiruntur ad deprehendendam voluntatem concedentis, dum verò de mente illius ex manifestis conjecturis constat aliud, quàm quòd verba sonant, interpretandum potiùs mentis quàm verbis illius, juxta

c. in his. de V. S. & c. Martinus. 1. q. 1. c. sedulo. dist. 38. Azor. L. 5. c. 23. q. 2. Sylv. v. Privilegium. 9. 3. Salas. d. 17. S. 8. num. 45. & d. 10. S. 10. num. 9. §. quarto. Dum verba sunt indifferencia, obscura, incerta, attendenda est supplicatio, cum Princeps soleat se accommodare precibus sibi factis. L. si preces. ff. de LL. c. inter dilectos. §. caeteri. de fide instrum. Gutt. pract. 99. L. 3. q. 17. & 18. num. 42. & 43. Salas. d. 7. S. 9. Bonac. d. 1. q. 3. p. 71. num. 3. Suar. l. c. n. 28. n. 19. Castrop. l. c. p. 9. num. 1. Item attendendum initium indulti, cum juxta illud reliqua soleant adjungi. L. fin. de hered. institut. item materia subiecta, ac denique privilegium aliud simile. Et, si hi attentis, adhuc intentio conducentis manet dubia, consuli debet concedens, nisi periculum sit in mora, quo casu interpretatio facienda, juxta quòd prudenter pro loco & tempore vitum fuerit, Castrop. l. c. p. 4.

2. Resp. Secundò: In Privilegii interpretatione servanda est Verborum proprietates, ne aliàs in Privilegiis nihil sit firmum, Salas. d. 7. S. 8. num. 47. & 49. Suar. l. c. num. 15. & 16. Sanch. de dispens. L. 8. d. 1. n. Castrop. l. c. n. 3. Hæc autem proprietates verborum spectanda est juxta usum & stylum concedentis, ut, si Privilegium sit regium, attendendus sit stylus Regis, seu Cancellariæ Regiæ, si Pontificium, Stylus Pontificius. Bald. in L. si quando. C. de bon. vacant. Sylv. Azor. Castrop. LL. cit. Salas l. c. n. 49. Suar. l. c. n. 16. qui variis exemplis id ipsum declarant, v. g. si privilegium concedatur Episcopo pro suis familiaribus, uti fit in Trident. intelligendum de familiaribus actu familiaribus, & non de iis, qui per litteras ad famulatum recepti sunt, Castrop. l. c. juxta c. ult. de V. S. in 6.

3. Resp. Tertio: Nunquam ita strictè facienda est interpretatio privilegii, ut sit inutile. L. non dubium. C. de ell. cum non deceat Principem inutilem & frustraneam actionem facere, Castrop. l. c. n. 4. Unde etiam cum privilegium tendat ad concedendum Privilegiato aliquid, quòd aliàs ei non licebat, semper ita est facienda illius interpretatio, ut, quantum fieri potest, hunc effectum consequatur. Salas. de LL. d. 17. S. 8. n. 46. Suar. de LL. c. 28. num. 2. Castrop. l. c. Idque etiam observandum in odiosis, ut Privilegium seu dispensatio ita extendenda sit ad ea, quæ ei ita connexa sunt, ut sine iis effectum habere non possit, Suar. l. c. L. 6. c. 11. num. 10. Sanch. de mat. L. 8. d. 1. num. 9. Bonac. d. 1. q. 3. p. 7. quos citat & sequitur Castrop. l. c. Sic dispensatus ad plura beneficia, dispensatus eo ipso est in residentia utriusque; dispensatus, ut in minore ætate beneficium parochiale habeat, dispensatus quoque est in obligatione assumendi intra annum Sacerdotium.

4. Resp. Quarto: Privilegium in nullius præjudicium cedens latè est interpretandum. c. olim. de V. S. quia est purè beneficium Principis, quòd admittit latam interpretationem. L. beneficium. ff. de Constit. Princip. quia juxta Reg. Juris favores semper sunt ampliandi, & L. hoc modo. ff. de condit. & demonstr. non obstante, quòd concedens privetur per hoc facultate illud idem concedendi alteri, quia is proprià voluntate se privat illà facultate, exercendo suam liberalitatem, sed neque per hoc nocet alijs, sed potiùs prodest, dum hi per hoc incitantur ad simile privilegium promerendum, ita Suar. l. c. c. 27. num. 3. Salas. cit. d. 17. S. 6. n. 44.

5. Resp. Quintò: Privilegium derogans juri communi regulariter est strictè interpretandum. c. sanè. & c. porrò. h. t. tum, qua parte derogat juri

Juri communi, includit dispensationem, quæ strictè est interpretanda, bonumque commune præferendum bono particulari, idèoque in dubio interpretatio facienda pro jure communi, & quò ad minimum lædit jus commune. ita Abb. in C. quod dilecto. & de consanguinit. & affinit. c. circa. h. v. Sanch. l. c. num. 1. & 5. Suar. l. c. num. 5. Salas. l. c. Castrop. l. c. num. 2. sic privilegium concessum illegitimo ad Ordines suscipiendos, interpretandum est de Ordinibus minoribus. Extendendaque hæc ad privilegium derogans statuto vel consuetudini singulari, ut & illud strictè interpretandum, cum tale statutum & consuetudo sit instar juris communis, modò statutum, & consuetudo non contrarietur juri communi. Suar. l. c. num. 16. Bonac. l. c. num. 8. Castrop. l. c. num. 4. contra Salas. S. 8. num. 5. 2. Azor. l. c. c. 23. q. 2. sic dispensat Sylv. v. Privilegium, q. 9. Bart. in L. 2. ff. de jure communit. tunc enim eo ipso derogat juri communi. Item nisi Privilegium cedat in favorem Religionis vel piæ causæ, cum summum jus faciat pro religione. L. sunt persone. ff. de Religione. & Sumpribus funer. Tiraq. tr. de pia caus. num. 160. Castrop. n. 5. Tale est Privilegium concessum Militibus, Religiosis; quia expedit maximè reipublicæ, Religionis & bono communi, favere hujusmodi personis, & per hoc tollitur vulneratio juris communis. Bonac. d. 2. q. 3. p. 9. §. 1. num. 5. Sanch. de mat. L. 8. d. 1. num. 33. Roderiq. Tom. 1. q. 97. Reg. q. 11. a. 6. Item latè interpretandum, si insertum juri communi, quia tunc privilegium non est absolutè contra jus commune, cum jus commune constituat. Suar. l. c. c. 27. num. 8. Sanch. l. c. num. 7. Castrop. l. c. num. 7. Unde omnia Privilegia in perpetuum concessa Religionibus latè explicanda, non tantum quia favent Religionis, sed etiam quia ob perpetuitatem reputantur quasi inserta corpori juris. Sanch. l. c. num. 13. Bonac. l. c. p. 7. §. 1. num. 6. & 7. Henriq. L. 7. de indulg. c. 22. num. 3. Item Privilegium concessum motu proprio vel ex certa scientia. c. si motu proprio. de præbend. in 6. quia tali modo concessum, cum sit proprium beneficium Principis, decet ejus honorem & liberalitatem lata interpretatio. Sanch. l. c. num. 5. & 6. Suar. l. c. num. 8. Salas. d. 20. S. 10. num. 90. Castrop. num. 7. Porro ad derogandum juri communi per Privilegium non requiri clausulam expressam derogatoriam juris communis; cum Princeps præsumatur scire jus commune. c. 1. de constit. in 6. adèoque dans Privilegium derogativum illi, censetur velle ei derogare, cum aliàs præsumeretur nihil velle concedere, probabilius contra alios censet Castrop. l. c. num. 9. modò tamen, ut addit. num. 10. jus commune non resistat tali privilegio, derogando seu revocando illud.

6. Resp. Sextò: Privilegium derogans juri alterius est restringendum, quantum patitur proprietatis verborum, quia Princeps non præsumitur velle derogare huic juri, nisi id expresserit, Arg. L. 2. §. 1. ff. ne quid in loco publ. L. nec avus. C. de emancip. lib. c. licet in corrigendo. de Off. Ordinar. Abb. inc. 1. de Judic. Sanch. l. c. d. 7. num. 6. Suar. num. 9. & c. 28. num. 10. Salas. l. c. S. 8. ad finem. Castrop. l. c. num. 8. qui huc reducit Privilegium concessum ad lites propter occasionem litigandi & vexandi alios, & minuendi inferiorum Judicum potestatem. Ut verò tale Privilegium vim habeat derogandi juri alterius vel statuto aut consuetudini speciali, requiritur clausula derogatoria istius juris, statuti & consuetudinis, etiam

R. P. Leurr. Jur. Can. Lib. V.

concessum motu proprio, quia, ut dictum, Princeps nunquam præsumitur velle derogare istiusmodi juribus specialibus, nisi id expresserit. Suar. l. c. c. 28. num. 8. num. 10. Sá v. gratia, n. 14.

Quæst. 445. An Privilegium favorabile extendatur ad alios, quam qui in eo expressi sunt?

Resp. Negativè: Cum enim tota efficacia privilegii pendeat à concedentis intentione significata, eaque significetur verbis, ultra verborum expressionem fieri nequit extensio. Castrop. tr. 3. d. 4. p. 12. num. 1. variis exemplis id ipsum declarans. Sic Privilegium concessum Religiosis, etiam sub nomine masculino, comprehendit Religiosas ejusdem Ordinis, in his, quorum eæ capaces sunt, quia Verbo: Religiosi, satis eæ exprimuntur. ita Suar. de LL. L. 8. c. 10. num. 7. Bonac. d. 1. q. 3. p. 7. §. 1. num. 2. Roderiq. Tom. 1. Regul. q. 13. a. 22. si autem in privilegio dicatur: Viri Religiosi, fœminæ excluduntur, ut Suar. Bonac. Castrop. LL. jam citatis. Sic privilegium concessum filiis comprehendit filias. Matienzo L. 5. Recopil. tit. 7. L. 11. à num. 5. juxta L. iusta. L. filius. si tamen privilegium dicat: Filiis masculis, excluduntur filia, Rebuff. in L. 1. de F. S. v. masculos. Suar. Bonac. LL. cit. contra Sá v. gratia. num. 11. ubi dicit: Nominè marium comprehenduntur fœminæ; & v. interpretatio. num. 3. ubi, quòd in favorabilibus masculinum comprehendat fœmininum, secus in contractibus. Sic privilegium concessum fratribus est commune sororibus, nisi aliunde appareat restrictio. Arg. L. Lucius. §. quæstum. ff. ad legat. 3. ubi: quòd in testamento nomine fratrum veniant quoque sorores. L. tres fratres. ff. de patris. Tiraq. L. 1. de contract. Lign. §. 1. Gl. 9. n. 200. Suar. l. c. Bonac. l. c. num. 4. Nominè verò filiorum regulariter non intelliguntur nepotes. Barb. in L. maritum. ff. soluto mat. num. 80. nisi ex juris dispositione aut alià vià de mente concedentis appareat aliud. Suar. l. c. c. 116. dicens sic nomine filiorum intelligi nepotes, in auct. si quid. c. qui potiores. in pign. Porro hæc notandum, privilegium adhuc extendere se ad virtualiter in eo comprehensos, quales sunt, sine quibus privilegium concessum redditur inuile, v. g. concessum Sacerdoti Sacrificanti tempore interdicti ad ministrum illius, concessum domino ad familiares & servos, qui eum comitari solent, c. licet. h. v. in 6. Castrop. l. c. num. 2. Item privilegium nobilitatis concessum marito ad uxorem, patri ad filium, non quidem vi privilegii, quo maritus & pater nobilitantur, sed ex alia juris dispositione, quâ cavetur, quòd, quoties marito vel patri privilegium nobilitatis conceditur, uxor & filius eo gaudere possit. L. fœmina. ff. de Sacerdotib. & L. 1. c. de dignitatib. quòd privilegium, si adveniat marito aut patri ex officio, estque perpetuum etiam renunciantibus officio ad uxorem & filios, etiam mortuis marito & patri transit. Suar. cit. c. 11. à num. 2. vide de his pluribus L. 1. num. 2. vers. ad secundum.

Quæst. 446. An Privilegium extendatur ad casus alios vel personas, in quibus est similis vel efficacior ratio?

Resp. Negativè cum Salas. d. LL. d. 20. S. 11. num. 120. Suar. l. c. c. 18. num. 11. Bonac. de LL. d. 1. q. 3. p. 7. §. 1. num. 15. Castrop. l. c. p. 13. num. 1. juncto n. 4. quia, cum, ut dictum,

Hh 2

effica-